

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАУКОВО-ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР БУДІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ "ЕКСПЕРТИЗА 30"»

ЄДРПОУ 38382038 Україна, 61037, місто Харків, проспект Героїв Харкова, буд.
199, корпус Д-5, офіс 108

ekspertizazo.com ekspertizazo@gmail.com +38(099)-327-70-13

Документ створено
в Єдиній державній електронній
системі у сфері будівництва.

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗМІЙВСЬКА-ВАСИЛЬКОВСЬКА ОЛЬГА
ВОЛОДИМИРІВНА

М.П.
Підпис Ініціал, прізвище
21 серпня 2025 р.

місто Миколаїв

Реєстраційний номер EX01:3956-8508-9974-8410

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ № 09/25Д від 20 серпня 2025

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (Позитивний)

щодо розгляду проектної документації на будівництво

за робочим проектом

(стадія проектування)

Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового
коледжу - сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв

(назва об'єкта будівництва)

Реєстраційний номер Проектної документації PD01:1984-1008-0832-8421

Класи наслідків (відповідальності) об'єктів ССЗ

Сукупний показник ССЗ

Примітка 1. Сукупний показник зазначають відповідно до 4.7.

Замовник ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДУВАННЯ, АРХІТЕКТУРИ, КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА ТА СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ РОЗВИТКУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ (35989356), Юридична особа - Ініціатор , 0512590175, УКРАЇНА, Миколаївська обл., Миколаївський район, Миколаївська територіальна громада, м. Миколаїв (станом на 01.01.2021), вулиця Адміральська , б. 21

(назва організації)

Місцезнаходження об'єкта:

Миколаївська обл., Миколаївський район, Миколаївська територіальна громада, м. Миколаїв (станом на 01.01.2021), вулиця Благовісного Вадима, 11А

Генеральний проектувальник проектної документації Юридична особа ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АВТОГРАФ-Н"

(назва організації)

За результатами розгляду проектної документації на будівництво встановлено, що зазначену документацію розроблено відповідно до вихідних даних на проектування з дотриманням вимог до з питань міцності, надійності, довговічності ; з питань охорони праці ; з питань пожежної безпеки ; з питань екології ; з питань інженерно-технічних заходів цивільного захисту ; з питань енергозбереження ; з питань санітарного і епідеміологічного благополуччя населення ; з питань експлуатаційної безпеки ; з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення ; з питань інженерного забезпечення ; з питань кошторисної частини проектної документації і може бути затверджено (схвалено) в установленому порядку з такими техніко-економічними (технічними) показниками:

Загальна площа об'єкта відповідно до проектної документації ____ кв. метрів, у тому числі пускового комплексу або черги ____ кв. метрів

(не зазначається для об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури)

Об'єкт	ТЕП			
52498 Тип: Приміщення (група приміщень) Вид будівництва: Капітальний ремонт Літера: Сховище №52498 Поверх: -1 01.3197980.4697806.20241129. 09.5287.55 # діючий / Приміщення (група приміщень) «52498» за адресою Миколаївська обл., Миколаївський район, Миколаївська територіальна громада (UA48060150000071713)	Показник	Значення	Примітка	За чергами і п.к.
	Загальна площа будівлі, м2	471.2	сховища	
	Загальна площа приміщень, м2	380.37	сховища	
	у тому числі:	241.38	Площа приміщень для укриття	
	Розрахункова площа, м2	344.25	сховища	
	Корисна площа, м2	380.37	сховища	
	Опалювана площа, м2	276.75	приміщень, що підлягають кап.ремонту	
	Поверховість,	4	Поверховість будівлі коледжу 4 пов. + підвал. Поверховість споруди (сховища) - 1 (підвальне приміщення)	
	Опалювальний будівельний об'єм, м3	664.2	приміщень	

Кількість створених робочих місць, од	0		
Ступінь вогнестійкості,	2	II ступінь	
Кількість, шт	4	Клас сховища А-IV	
Місткість, од	239	Місткість сховища	
у тому числі:	4	МГН (група мобільності М4)	
Будівельний об'єм, мЗ	1935	захисної споруди	
Річна потреба в воді, тис.мЗ	0.6	Річна витрата води (на основі статистичних даних)	
Річна витрата електроенергії, тис. кВт-год/рік	32	тис.кВт*год (на основі статистичних даних)	
Річна потреба в тепловій енергії, млн.Гкал	10.5	Гкал (на час військового стану)	
Тривалість будівництва, міс	7		
Кошторисна вартість,, тис. грн	29690.834	в т.ч. виконаних робіт 16779,103 тис.грн	
у тому числі:	19543.941	БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ, в т.ч. виконаних робіт - 11335,665 тис.грн	
у тому числі:	2977.048	ВАРТІСТЬ УСТАТКУВАННЯ, в т.ч. виконаних робіт - 1125,528 тис.грн	
у тому числі:	7169.845	ІНШИХ ВИТРАТ, в т.ч. виконаних робіт - 4317,910 тис.грн	

Примітка 2. Напрями експертизи зазначають відповідно до 8.6.

Примітка 3. Техніко-економічні показники зазначають відповідно до додатків И, К, Л ДБН А.2.2-3 [10].

Обов'язковий додаток до експертного звіту на 10 аркушах

Примітка 4. Обов'язковий додаток складають відповідно до 9.1.1.

Примітка.

З випуском даного звіту, економічні показники експертного звіту ТОВ "НЕЦБТ «Експертиза ЗО»" № 199/24Д від 28.11.2024 р. реєстраційний номер EX01:4047-6362-8385-1838 вважати такими, що втратили чинність. Даний експертний звіт доповнює Звіт ТОВ "НЕЦБТ «Експертиза ЗО»" №199/24Д від 28.11.2024 р. в частині об'ємів коригування.

Директор

ЗМІЇВСЬКА-ВАСИЛЬКОВСЬКА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА

Підпис

Ініціал, прізвище

Експерт (фахівець)

Мягкохліб Роман Сергійович

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

Мурза Сергій Олександрович

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

Огурцов Олександр Юрійович

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

Голік Юрій Степанович

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

ГОНЧАРОВА ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

Мягкохліб Роман Сергійович

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

ПРИВЕДЕННИЙ СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Підпис

Ініціал, прізвище

Відповідальний експерт

КУЗЬМІНА ОЛЕКСАНДРА ТИМОФІЇВНА

Підпис

Ініціал, прізвище

Головний експерт проекту

Мурза Сергій Олександрович

Підпис

Ініціал, прізвище

Додаток
до експертного звіту № 09/25Д від 20 серпня 2025
реєстраційний номер в ЄДЕССБ EX01:3956-8508-9974-8410
щодо розгляду проектної документації на будівництво
(Позитивний)

за робочим проектом "Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового коледжу - сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв".

Робочий проект (коригування): «Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового коледжу - сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв» виконане ТОВ «АВТОГРАФ-Н», юридична адреса: 54034, м. Миколаїв Миколаївської області, вул. Скороходова (Ковальська), 211; ЄДРПОУ 24797380; головний інженер проекту Максименко Ольга Миколаївна, кваліфікаційний сертифікат АР № 016923 від 10.12.2020 р., виданий Атестаційною архітектурно-будівельною комісією «Гільдії проектувальників у будівництві» України у 2020 р.

Для проведення експертизи проектної документації були надані наступні розділи проекту:

Номер тому	Позначення	Найменування
1	705-24-ЗПЗ	Загальна пояснювальна записка
2	705-24-ПОБ	Проект організації будівництва
3	705-24-ГП	Генеральний план
	705-24-АР	Архітектурні рішення
	705-24-МГН	Маломобільні групи населення
	705-24-ТХ	Технологічні рішення
4	705-24-АБ	Архітектурно-будівельні рішення
5	705-24-ОВ	Опалення і вентиляція
	705-24-ВК	Водопостачання і каналізація
	705-24-ЗВК	Зовнішні мережі водопостачання і каналізації
6	705-24-ЕМ	Електрообладнання
	705-24-ЕО	Електричне освітлення (внутрішнє)
	705-24-СЗ	Системи зв'язку
	705-24-АК	Автоматизація комплексна

7	705-24-ЕП	Електропостачання
8	705-24-ПС	Пожежна сигналізація
	705-24-СО	Система керування евакуюванням в частині системи оповіщення про пожежу і покажчиків напрямку евакуювання
	705-24-АПГ	Автоматичне пожежогасіння
	705-24-БЗ	Блискавкозахист
9	705-24-К	Кошторисна документація
10	705-24-РЧЕ	Розрахунок часу евакуації
11	705-24-ІТЗ ЦЗ	Інженерно-технічні заходи цивільного захисту
б/н	705-24-ОВНС	Оцінка впливів на навколишнє середовище
б/н	705-24-ТО	Висновок про результати обстеження технічного стану захисної споруди.

Вихідними даними для розроблення коригування проектної документації є:

- Завдання на коригування, затверджене в.о. директора Департаменту містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку Миколаївської обласної державної адміністрації Грейц А.О.
- Договір на виконання робіт з коригування проєктно-кошторисної документації № 70 від 22 липня 2025р.
- Лист № 204/18-25 від 01.08.2025 р. про відсутність необхідності отримання технічних умов на приєднання до централізованих інженерних мереж.
- Технічний паспорт на захисну споруду цивільного захисту сховище № 52498 КП БТІ м. Миколаїв;
- Договір про постачання електричної енергії споживачу № 20915954/2024 від 22.12.2023 р. між ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги» та Миколаївським політехнічним фаховим коледжем;
- Лист № 2308-01-23 від 30.10.2024 р. Департаменту містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводу проєктів розвитку Миколаївської обласної державної адміністрації про погодження планувальних рішень по об'єкту "Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового коледжу- сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв".

Даний об'єкт відноситься до класу наслідків ССЗ у відповідності до Закону України № 3038-VI від 17.02.2011 «Про регулювання містобудівної діяльності» зі змінами та доповненнями, ДБН В.1.2-14-2018 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель та споруд» та ДСТУ 8855:2019 «Визначення класу наслідків (відповідальності)».

У 2024 році робочий проєкт «Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового коледжу - сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська,

11-А, м. Миколаїв», отримав позитивний експертний Звіт ТОВ «НЕЦБТ «Експертиза ЗО»» №199/24Д від 28.11.2024 р. реєстраційний номер у системі EX01:4047-6362-8385-1838.

У відповідності з «Порядком розроблення проектної документації на будівництво Об'єктів», затвердженим Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 45 зі змінами від 17.05.2019р. у зв'язку з необхідністю внесення змін у проєкт та з введенням в дію нових нормативних документів виконано коригування проєкту.

Даний експертний звіт доповнює Звіт ТОВ «НЕЦБТ «Експертиза ЗО»» №199/24Д від 28.11.2024 р. в частині об'ємів коригування.

Стислий опис основних проектних рішень.

Розроблена документація відповідає вимогам чинних нормативних документів:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» № 3038-VI від 17.02.2011 року;
- Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затверджено Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №45 від 16.05.2011 року;
- ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво;
- ДСТУ 9243.4:2023 СПДБ Основні вимоги до проектної документації.

Робочий проєкт виконано відповідно до будівельних норм, що діють, і правил, а також державних стандартів, які приведені в "Переліку нормативних документів, що діють в Україні, в області будівництва" видання технічного комітенту із стандартизації "Будтехнормування".

Вид будівництва – капітальний ремонт.

Об'єкт будівництва не розташований в охоронній зоні об'єктів культурної спадщини і не є об'єктом культурної спадщини у відповідності до Закону України "Про охорону культурної спадщини" № 1805-III від 08.06.2000 року.

Об'єкт будівництва не є об'єктом підвищеної небезпеки у відповідності до Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" № 2245-III від 18.01.2001 року.

Основні кліматичні характеристики району прийняті відповідно до ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи» та ДСТУ Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія».

Будівництво здійснюється в одну чергу без виділення пускових комплексів.

Проектом передбачається:

Захисна споруда – сховище № 52498, - що підлягає капітальному ремонту, знаходиться у м. Миколаєві в підвалі будівлі Миколаївського політехнічного фахового коледжу за адресою: вул. Вадима Благовісного (стара назва вулиці – Нікольська), 11-А, м. Миколаїв, Миколаївська область.

Майданчик, де розміщена захисна споруда (земельна ділянка), обмежений:

- з півночі – вул. Вадима Благовісного;
- з сходу – двоповерховим житловим будинком;
- з півдня – внутрішніми дворами житлових та офісних будівель;
- з заходу – двоповерховими житловими будівлями.

В межах території, де розміщується об'єкт, сформована зона існуючої забудови, територія озеленена та частково вимощена. Заїзд на територію коледжу передбачено по існуючим проїздам, з вулиці Вадима Благовісного. На даний час на території розташовані існуюча двоповерхова будівля їдальні коледжу, 5-ти поверховий корпус коледжу та 4-х поверховий корпус, в підвалі якого розміщується захисна споруда.

Ступінь вогнестійкості будівлі (захисної споруди) – II.

Встановлений (залишковий) термін експлуатації об'єкту – 29 років.

Місткість сховища – 239 осіб, у тому числі МГН на кріслах-колісних – 4 особи.

Клас (група) захисної споруди – А-IV (захисні властивості: від надмірного тиску повітряної ударної хвилі – 100 кПа (1кгс/см²), ступінь послаблення радіаційного впливу - Косл=1000).

Захисна споруда має прямокутну форму в плані з розмірами в осях (41×19)м (без врахування входів до сховища). Сховище має три розосереджених входи-виходи: один безпосередньо з вулиці, два інших з будівлі (зі сходової клітини з виходом безпосередньо на вулицю і з коридору підвалу).

Висота приміщень від підлоги до стелі складає 2,3-2,4м, висота дверних прорізів – 1,8 м.

Конструктивна схема споруди жорстка, з повздовжніми та поперечними несучими стінами.

Просторова жорсткість і стійкість будівлі забезпечуються сумісною роботою стін та жорстких дисків перекриттів.

Проєктом коригування передбачено:

- збільшення демонтажних робіт евакуаційного та аварійного виходів, які виникли під час виконання будівельно-монтажних робіт;
- збільшення об'ємів робіт з демонтажу асфальтного покриття при влаштуванні евакуаційного та аварійного виходів зі сховища;
- утеплення стін підвалу та цоколю;
- влаштування бетонного водонепроникного вимощення по периметру будівлі в межах захисної споруди;
- демонтаж виявлених бетонних конструкцій в товщі землі для влаштування аварійного виходу та вентиляційних шахт;
- використання модульної опалубки типу "Дока" для влаштування евакуаційного та аварійного виходів зі сховища;
- установлення додаткової арматури в стіни та перегородки для влаштування евакуаційного та аварійного виходів зі сховища;
- додаткове влаштування вертикальної двокомпонентної полімерцементної обмазувальної гідроізоляції евакуаційного виходу зі сховища;
- заміна покрівлі ВШ-1,2,3, існуючого ВШ та евакуаційного виходу на ПВХ-мембрану,
- заміну зовнішнього оздоблення евакуаційного виходу з натурального каменю на декоративну штукатурку;
- встановлення додаткових перемичок у зв'язку із їх відсутністю, виявленого під час демонтажу штукатурного шару;
- демонтаж всіх шарів підлог, заміна всіх конструкцій підлог на нові;
- демонтаж штукатурки стін із новою штукатуркою та фінішним фарбуванням;

- в приміщенні дизельної електро-станції передбачити заміну одних герметично-протипожежних дверей на двоє дверей – герметичні та протипожежні;
- перенесення траси водопроводу з осі Д на ось Ж до пожежних кран-комплектів;
- зміщення контрольного колодязю від зовнішньої стіни;
- актуалізацію застосованого електричного обладнання;
- зміну способу прокладання мереж із застосуванням перфорованих коробів;
- передбачити в приміщеннях сховища систему сповіщення «Повітряна тривога»;
- зміну схеми підключення точок Wi-Fi в мережі інтернет.

Інженерно-геодезичні вишукування виконані у 2024 році ФОП Ніколау Г., згідно договору на виконання робіт № 220 від 18 жовтня 2024р. Інженерно-геологічні вишукування виконані ТОВ «Геосервіс» в 2014р. Звіт з технічного обстеження захисної споруди надано окремим томом у складі вихідних даних.

Конструктивна схема будівлі – жорстка з несучими повздовжніми та поперечними стінами. Просторова жорсткість і стійкість будівлі забезпечується сумісною роботою стін та жорстких дисків перекриттів.

Фундаменти стрічкові бутобетонні з гранітного каменю на цементному розчині, закладені на різних відмітках.

Стіни сховища бутобетонні з гранітного каменю на цементному розчині. Зовнішні несучі стіни, товщиною 1000мм. Внутрішні повздовжні та поперечні стіни є несучими, товщиною 650...800мм.

Перемички над дверними прорізами монолітні залізобетонні.

Балки перекриття таврового перерізу, виконані з монолітного залізобетону, ширина балок по низу 400 мм.

Висота приміщень сховища від підлоги до стелі становить 2,3-2,4м.

Перекриття в сховищі монолітне залізобетонне, товщиною 400мм, оперте на стіни та на залізобетонні монолітні балки перекриття.

Згідно звіту з технічного обстеження будівлі, виконаного в жовтні-листопаді 2024р. провідним експертом будівельним Стерпул Н.О., кваліфікаційний сертифікат Серія АЕ № 006520 від 24.11.2021р., зареєстрований у реєстрі атестованих осіб 24.11.2021 за № 1718, технічний стан сховища оцінюється як непридатний до нормальної експлуатації (категорія 3).

Холодне водопостачання запроєктовано самостійною системою від системи водопостачання коледжу. Врізка виконується сталеву трубою $D=57*4,0$ мм у внутрішню мережу водопроводу $D_u=50$ мм після вузла обліку. На ввіді водопроводу в сховище встановлена відключаюча засувка і зворотний клапан. Стояки та трубопроводи водопостачання для господарсько-питного призначення запроєктовано ППР трубою по ДСТУ EN 12201-2:2018.

Приготування гарячої води здійснюється від електричних водонагрівачів, розташованих біля приладів водорозбору. Трубопроводи гарячого водопостачання монтуються з поліпропіленових труб ДСТУ EN 12201-2:2018.

Трубопроводи для холодної і гарячої води та баки запасу води у підвалі сховища підлягають ізоляції. Трубопроводи - трубками теплоізоляційними Kflex-st $b=6$ мм для PE труб; баки - гнучкою гумовою рулонною ізоляцією із закритими порами (ізоляція каучукова рулонна NMC Insul Roll $b=6$ мм.), яка також запобігає утворенню конденсату.

Згідно Завдання на проектування відведення стічних вод від сховища передбачене в існуючі зовнішні мережі каналізації.

Для виключення можливого затоплення споруди стічними водами при засміченні або затоці зовнішніх мереж на випускному трубопроводі всередині споруди встановлюється електрозасувка, яка в разі підвищення рівня стоків в трубопроводі автоматично закривається. При цьому всі санітарно-технічні прилади відключаються. На випадок засмічення або пошкодження зовнішніх мереж каналізації передбачено використання аварійного залізобетонного фекального резервуару, розташованого під підлогою у санвузлі. З резервуару за допомогою дренажної станції Multilift проводиться відкачування стоків у зовнішню каналізаційну мережу. Підключення здійснюється напірною трубою PE80 PN10 SDR13.6 ф80 мм по ДСТУ EN 12201-2:2018. Установка відповідного зворотного клапана на нагнітальному трубопроводі дозволяє уникнути зворотного припливу рідини під час зупинки електронасоса. Монтаж фекальних установок провести за місцем згідно з паспортом та інструкцією заводу-виробника.

Від мийки, раковин, де неможливе прокладання самопливних трубопроводів, застосовано установка Sololift, з подальшим відведенням в побутову каналізацію. Установка Sololift забезпечує автоматичний пуск/зупинку електронасосу при досягненні регульованого рівня стічної рідини. Монтаж установки виконувати за місцем згідно з паспортом та інструкціями заводу-виробника. Витяжна частина виконується вентиляційним клапаном.

Передбачено встановлення двох пожежних кран-комплектів з внутрішнім діаметром рукава не менше 19 мм та витратою не менше 31 л/хв згідно ДСТУ EN 671-1. Розміщення пожежних кран-комплектів здійснено з урахуванням зрошення кожної точки приміщення одним струменем. Живлення запроєктовано від внутрішньої мережі водопостачання сталевим трубопроводом Ду50мм. В будівлі коледжу (у т.ч в підвалі) є протипожежний водопровід.

Даним проєктом капітального ремонту, для забезпечення приміщень сховища необхідною температурою внутрішнього повітря, передбачено встановлення у автономної (незалежної) системи опалення. Опалення приміщень запроєктоване - електричне за допомогою електроконвекторів з електромеханічним термостатом.

Система повітропостачання сховища запроєктована у двох режимах: чистої вентиляції та фільтровентиляції. У режимі чистої вентиляції передбачена припливна вентиляція з механічним спонуканням (П1) із застосуванням електроручних вентиляторів з очищенням від радіоактивного пилу у фільтрах з коефіцієнтом очищення 0,8. При режимі фільтровентиляції повітря додатково пропускається через фільтри поглиначі, де воно очищається від отруйних речовин та бактеріальних засобів. Фільтровентиляційне обладнання встановлено в окремому приміщенні - фільтровентиляційній камері. Повітря, що подається у сховище, рівномірно розподіляється повітропроводами по всіх приміщеннях. Видалення повітря в приміщеннях сховища передбачається за рахунок підпору повітря через витяжний канал, з клапанами надлишкового тиску (ВП1) та через санвузли за допомогою витяжного вентилятора (В1).

Для перемикання фільтрів вентиляційної системи з одного режиму на інший і для відключення вентиляції на повітропроводах є герметичні клапани. На вході в укриття, у повітрязаборних та повітрявипускних шахтах встановлюються противибухові пристрої, призначені для захисту від затікання вибухової хвилі всередину приміщень. При перетині повітропроводами протипожежних перешкод встановлюються протипожежні нормально відкриті клапани. В приміщенні ДЕС передбачається припливно-витяжна вентиляція зовнішнім повітрям з встановленням витяжного вентилятора (ПП2, В2). Повітропроводи припливних та витяжних систем, що прокладаються зовні та всередині приміщень сховища, виконуються зі сталевих труб з товщиною стінки 8мм.

Електропостачання захисної споруди виконано згідно з договором на споживання електроенергії з АТ "Миколаївобленерго" в рамках дозволеної потужності. Підключення захисної споруди виконати від ввідно-облікового щита ГРЩ учбового корпусу. У електрощитовій учбового корпусу встановити

щит з автоматом для захисту лінії. Прокладено кабель ВВГнгд у вініпластовій гофротрубі від ГРЩ учбового корпусу до захисної споруди по стіні підвалу на висоті 2,3 м від в.ч.п. На введенні у захисну споруду на кабелі передбачено компенсаційну петлю в металевому коробі. У електрощитовій захисної споруди встановлюється вводно-обліковий щит ШВОС.

У проєктованих приміщеннях виконано робоче, аварійне (евакуаційне та резервне) електроосвітлення напругою 220В і ремонтне електроосвітлення напругою 36 В в приміщенні електрощитової, напругою 12В в приміщенні дизель-генераторної і у венткамері. Електроосвітлення проєктованого об'єкта виконується світлодіодними світильниками. Типи світильників обрані відповідно до призначення приміщень та умов середовища. Робоче електроосвітлення проєктованого об'єкта передбачено від щита робочого електроосвітлення ЩО-1 типу Mureva N13981 IP65 виробництва "Schneider Electric", підключеного від проєктованого головного силового розподільчого щита сховища - ГРЩА, встановленого в електрощитовій.

Щит робочого електроосвітлення ЩО-1 встановлюється в електрощитовій. Аварійне електроосвітлення передбачено від щита аварійного електроосвітлення ЩОА-1 типу Mureva N13981 IP65 виробництва "Schneider Electric", встановленого в електрощитовій. Щит аварійного електроосвітлення ЩОА-1 підключається від головного силового розподільчого щита сховища - ГРЩА. На шляхах евакуації встановлюються світлові покажчики виходу і напрямку руху з вбудованими акумуляторними батареями виробництва фірми ООО "ОСП Корпорація ВАТРА", м.Тернопіль (час роботи при зникненні основного живлення- 3 години). Світильники аварійного освітлення застосувати з вбудованими акумуляторними батареями. Управління електроосвітленням передбачено вимикачами, встановленими у щитках і в приміщеннях біля входу. Управління електроосвітленням пожежонебезпечних і вологих приміщень виконано з суміжних приміщень з нормальним середовищем.

Технічні рішення, прийняті в проєкті, розроблені з дотриманням вимог до міцності, надійності та довговічності будівельних конструкцій. Відмова будівельних конструкцій, передбачених проєктом, у нормативний термін експлуатації, при підтриманні їх у належному стані не прогнозується. Надійність, у тому числі довговічність і живучість, забезпечена у відповідності до ДБН В.1.2-14:2018 «Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд».

Проєктні рішення виконані з урахуванням потреб людей, які відносяться до маломобільних груп населення. Всі заходи для маломобільної групи громадян у робочому проєкті виконані згідно ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 «Будинки і споруди. Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору и слуху».

Проєктом передбачається доступність споруди сховища (приміщень) для МГН, а саме: встановлення зовнішнього підйомника відповідних розмірів для доступу МГН з вулиці. Архітектурно-планувальними рішеннями передбачено влаштування санвузлу та душевої kabіни (універсальні kabіни) для МГН, відведені місця відповідних розмірів у основних приміщеннях сховища, розширено пройоми для достатньої евакуації МГН.

Розділом Маломобільні групи населення передбачені заходи щодо влаштування тактильних та візуальних елементів доступності, а саме: інформаційно-тактильні таблички на вході в укриття, тактильні таблички всередині приміщень, модульні тактильні мати перед перешкодами, мномосхеми при 2-х основних входах в споруду. Санвузли доступні для МГН підключені до кнопки аварійного виклику. Для оповіщення людей з порушенням слуху передбачено світлове оповіщення про пожежу за допомогою світлових покажчиків.

Під час проєктування забезпечене безпечне середовище для життя і життєдіяльності людини. Передбачені рішення унеможливають та/або зменшують до мінімуму можливості виникнення нещасних випадків або ушкоджень людини внаслідок дії наступних небезпечних факторів: ковзання, спотикання, падіння; удар, зіткнення; опіки; ураження електричним струмом; ураження вибухом; доступність для МГН; несанкціонованого доступу сторонніх осіб. Унеможливлено критичні стани відповідно до розділу 4 ДБН В.1.2-9:2021 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації».

Кошторисна частина проекту виконана у відповідності до Настанови з визначення вартості будівництва, затверджених Наказом Міністерства розвитку громад та територій України №281 від 01.11.2021 року. У відповідності до п.4.9 Настанови з визначення вартості будівництва ціни на матеріальні ресурси приймаються на підставі проведеного замовником аналізу.

Об'єкт будівництва не підпадає під дію ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23.05.2017 року. Тому, матеріали ОВНС розробляються у скороченому обсязі у відповідності до п. 4.5 ДБН А.2.2-1:2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)».

У процесі будівництва об'єкту утворюються в невеликій кількості будівельні, технологічні та господарчі (побутові) відходи. Тимчасове зберігання відходів до передачі спеціалізованим підприємствам, згідно укладених договорів, здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм та правил утримання територій, що унеможливорює вплив відходів на стан навколишнього середовища. Поводження з відходами здійснюється у відповідності до Закону України «Про управління відходами» № 2320-IX від 20.06.2022 року, що виключає можливість негативного впливу на довкілля.

Електромагнітне та іонізуюче випромінювання, а також інші шкідливі фактори на об'єкті планованої діяльності, відсутні.

Негативний вплив відсутній на: водне, геологічне середовища, ґрунт, клімат і мікроклімат, флору і фауну.

Розроблені проєктні рішення дають можливість зберегти екологічну рівновагу в районі розміщення будівництва, знижують до мінімуму дію негативних факторів, що впливають на ґрунт, рослинність, повітряне середовище, водні ресурси та інші компоненти природного середовища.

Перевищення гігієнічних нормативних показників шумового навантаження на межі санітарно-захисної зони та на межі найближчих населених пунктів відсутні. Проєктні рішення відповідають ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму».

Земельна ділянка об'єкту відповідає функціональному та цільовому призначенню згідно містобудівної документації та вимогам ДСП 173-96 щодо забудови території. Розташування об'єкту будівництва не порушує терміни інсоляції встановлені санітарними нормами та природної освітленості оточуючої забудови. Внутрішнє оздоблення приміщень відповідає функціональному призначенню та санітарним вимогам. Після монтажу обладнання та перед здачею об'єкта в експлуатацію необхідно виконати контрольні заміри шуму в приміщеннях, де рівні шуму регламентуються, і, в разі виявлення перевищень нормативних значень по шуму згідно Державних санітарних норми «допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови затверджених наказом МОЗ 22.02.2019 № 463, вжити додаткові заходи. Прийняті проєктні рішення у частині питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення відповідають Закону України «Про систему громадського здоров'я» № 2573-IX від 06.09.2022 року.

При виконанні будівельно-монтажних робіт необхідно керуватися вимогами ДБН А.3.2-2-2009 «Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні

положення», ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва». Організація робіт з техніки безпеки, охорони праці і виробничої санітарії здійснюється згідно чинних галузевих нормативів з охорони праці та виробничої санітарії. Транспортні потоки (за необхідності) по території повинні здійснюватися у відповідності з ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування», що забезпечують безпеку праці при використанні транспортних засобів на території ділянки будівництва.

Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення, що передбачені проектом будівництва забезпечують оптимальний рівень енерговитрат при експлуатації. З метою енергозбереження паливно-енергетичних ресурсів в проєкті передбачається застосування сучасних більш ефективних матеріалів та обладнання, що сертифіковані в Україні.

Проєктом передбачені енергозберігаючі заходи та зниження енергоємності виробництва, зокрема:

- компактне, раціональне розміщення обладнання, оптимальне співвідношення потужності та споживання енергоносіїв технологічним обладнанням;
- максимальний коефіцієнт корисної дії обладнання;
- мінімальні викиди забруднюючих речовин, дає змогу повною мірою знизити витрати енергії ;
- використання існуючих споруд, технологічних, електричних та інших мереж дає можливість економно використовувати земельні ресурси;
- заходи захисту від корозії дозволяють продовжити термін експлуатації обладнання, арматури та трубопроводів.

У Миколаївській області функціонує територіальна автоматизована система централізованого оповіщення, яка забезпечує прийом сигналів та інформації від загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення, оповіщення осіб керівного складу місцевих органів виконавчої влади, а також установ, організацій, органів управління та сил цивільного захисту і населення через місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення та інші системи оповіщення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, що відповідає розділу 5 Правилам техногенної безпеки, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України №879 від 05.11.2018 року.

Проєктні рішення містять окремий том із заходами інженерно-технічного цивільного захисту, що відповідають ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту».

Пожежну безпеку під час виконання робіт необхідно забезпечити шляхом дотримання встановленого протипожежного режиму та виконання вимог «Кодексу цивільного захисту України» № 54403-VI від 02.10.2012 р., чинних в Україні нормативно-правових актів і нормативних документів з питань пожежної безпеки.

Проєктом передбачені протипожежні заходи згідно з вимогами ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги»; НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні» та інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки, які діють на території України.

Пожежна безпека під час будівельно-монтажних робіт, у відповідності до проектних рішень, забезпечена шляхом проведення організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на попередження пожеж, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для швидкого виклику пожежних підрозділів та швидкого гасіння пожеж.

Висновки:

Експертиза проєкту виконана відповідно до Порядку затвердження проєктів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 560 від 11.05.2011 р. (із змінами та доповненнями).

У ході проведення експертизи, відповідно до зауважень експертів, проєктувальником були внесені зміни до проєктної документації в повному обсязі. Відповідальність за внесення змін в усі екземпляри проєкту, в тому числі до порталу ЄДЕССБ покладається на генерального проєктувальника та замовника.

Робочий проєкт: «Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту Миколаївського політехнічного фахового коледжу - сховище № 52498 за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв» відповідає вимогам чинних нормативно-правових актів та може бути рекомендований для затвердження в установленому порядку.

Експертиза проекту

Реєстраційний номер

EX01:3956-8508-9974-8410

Редакція документа

№ 1 від 7.08.2025

Статус документа

Діючий

Дата формування до підпису

21.08.2025

Перелік підписантів

1. Мягкохліб Роман Сергійович ,Експерт (фахівець)
2. Мурза Сергій Олександрович ,Відповідальний експерт
3. Огурцов Олександр Юрійович ,Відповідальний експерт
4. Голік Юрій Степанович ,Відповідальний експерт
5. ГОНЧАРОВА ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА ,Відповідальний експерт
6. Мягкохліб Роман Сергійович ,Відповідальний експерт
7. ПРИВЕДЕННИЙ СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ ,Відповідальний експерт
8. КУЗЬМІНА ОЛЕКСАНДРА ТИМОФІЇВНА ,Відповідальний експерт
9. Мурза Сергій Олександрович ,Головний експерт проекту
10. ЗМІЇВСЬКА-ВАСИЛЬКОВСЬКА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА ,Директор